

12 luku Valtuuston toiminta

§ 94 Valtuuston toiminnan järjestelyt

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kunnanhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.	ei muutosta	
Valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.	ei muutosta	
Puheenjohtajisto valitaan valtuuston toimikaudeksi.	Ennen puheenjohtajiston vaalia valtuusto päättää puheenjohtajiston toimikaudesta.	Käytännössä ilmennyt tarve
Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.	ei muutosta	
Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja valtuuston sihteerinä toimii hallintojohtaja.	ei muutosta	

§ 95 Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.	ei muutosta	
Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.	ei muutosta	
Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.	ei muutosta	

§ 96 Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.	ei muutosta	
Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.	ei muutosta	

§ 97 Istumajärjestys

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.	ei muutosta	

13 luku Valtuuston kokoukset

§ 98 Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.	ei muutosta	Kv 6.4.2020 § 3
Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.	ei muutosta	Kv 6.4.2020 § 3
Valtuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.	ei muutosta	Kv 6.4.2020 § 3
	Sähköinen kokous voidaan toteuttaa myös siten, että osa kokoukseen osallistuvista henkilöistä on läsnä kokouspaikalla ja osa osallistuu kokoukseen sähköisesti videoneuvotteluyhteyden tai vastaavan avulla.	täsmennys, joka mahdollistaa hybridikokouksen
Kunnanhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.	ei muutosta	Kv 6.4.2020 § 3

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

§ 99 Kokouskutsu

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.	ei muutosta	
	Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.	mallisääntö
Kokouskutsu on lähetettävä sähköisesti vähintään 5 päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla.	ei muutosta	
	Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.	mallisääntö

§ 100 Esityslista

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.	ei muutosta	
Valtuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

§ 101 Sähköinen kokouskutsu

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kunnanhallitus vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.	ei muutosta	

§ 102 Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla.	ei muutosta	
Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä.	ei muutosta	
Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia.		Kuntalain 101 §:n mukaan valtuusto voi painavan syyn vuoksi käsitellä asian suljetussa kokouksessa, vaikka asian käsittelyyn ei liity lailla salassa pidettäväksi säädettyä asiaa tai asiakirjaa. Voi siten olla kunnan edun mukaista, että kyseisen asian valmistelua ei julkisteta verkossa ennen valtuuston kokousta.
Esityslistan liitteitä julkaistaan kunnan verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.	ei muutosta	

§ 103 Jatkokokous

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.	ei muutosta	

§ 104 Varavaltuutetun kutsuminen

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.	ei muutosta	
Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

§ 105 Läsnäolo kokouksessa

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kunnanhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.	ei muutosta	
Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.	ei muutosta	
Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.	Nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvosto voivat nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Vaikuttamistoimielimen edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.	Lisätään vanhus- ja vammaisneuvosto: hyte-tavoitteet
Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.		

§ 106 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.	ei muutosta	
Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitettava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.	ei muutosta	
Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.	ei muutosta	
Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaun päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat. Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.	ei muutosta	

§ 107 Kokouksen johtaminen

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.	ei muutosta	

§ 108 Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan tehtävistä kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

§ 109 Tilapäinen puheenjohtaja

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.	ei muutosta	

§ 110 Esteellisyys

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.	ei muutosta	
Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyt selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.	ei muutosta	
Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.	ei muutosta	
Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

§ 111 Asioiden käsittelyjärjestys

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päätä.	ei muutosta	
Kunnanhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.	ei muutosta	
Jos kunnanhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.	ei muutosta	

§ 112 Puheenvuorot

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.	ei muutosta	
Puheenvuoro on pyydettävä selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.	ei muutosta	
Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa: <ul style="list-style-type: none"> asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä, puheenvuoron kunnanhallituksen puheenjohtajalle, kunnanjohtajalle sekä 	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä • repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.		
Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.	Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita puheenvuoroja.	lisätään puuttuva sana
Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää 10 minuuttia ja muu puheenvuoro 5 minuuttia.	ei muutosta	
Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.	ei muutosta	

§ 113 Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.	ei muutosta	
Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran valtuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.		
---	--	--

§ 114 Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.	ei muutosta	
Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.	ei muutosta	

§ 115 Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.	ei muutosta	
Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.	ei muutosta	

§ 116 Äänestykseen otettavat ehdotukset

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.	ei muutosta	
---	-------------	--

§ 117 Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai valtuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.	ei muutosta	
<p>Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan. • Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä. 	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

<ul style="list-style-type: none"> • Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.		
--	--	--

§ 118 Äänestyksen tuloksen toteaminen

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.	ei muutosta	
Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.	ei muutosta	

§ 119 Toimenpidealoite

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen. Toimenpidealoite osoitetaan kunnanhallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

§ 120 Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 154 §:ssä.	Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään xxx §:ssä.	§-numeroiden tekninen päivitys
Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.	ei muutosta	

§ 121 Päätösten tiedoksiinto kunnan jäsenille

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.	Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalaissa säädetään.	poistetaan § nro, jotta ei tarvitse päivittää

14 luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

§ 123 Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.	ei muutosta	
Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä.		
Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.	ei muutosta	
Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.	ei muutosta	

§ 124 Enemmistövaali

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspereja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.	ei muutosta	
Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

§ 125 Valtuuston vaalilautakunta

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi (5) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.	ei muutosta	
Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.	ei muutosta	
Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei valtuusto toisin päättä.	ei muutosta	

§ 126 Ehdokaslistojen laatiminen

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.	ei muutosta	
Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 121 §:ssä tarkoitetut oikaisut.	päivitetään viitatus § numero	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

§ 127 Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.	ei muutosta	

§ 128 Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.	ei muutosta	
Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.	ei muutosta	

§ 129 Ehdokaslistojen yhdistelmä

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määrääjän päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.	ei muutosta	
Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.	ei muutosta	

§ 130 Suhteellisen vaalin toimittaminen

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä valtuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.	ei muutosta	

§ 131 Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvien osin, mitä kuntavaaleista säädetään.	ei muutosta	
Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.	ei muutosta	

15 luku Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

§ 132 Valtuutettujen aloitteet

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.	Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.	sähköisen kokouksen huomioon ottaminen
Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.	ei muutosta	

Hallintosäännön uudistaminen 2023; III Osa: Valtuusto

<p>Kunnanhallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.</p>	<p>ei muutosta</p>	
--	--------------------	--

§ 133 Kunnanhallitukselle osoitettava kysymys

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
<p>Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kunnanhallitukselle kirjallisen kysymyksen kunnan toiminnasta ja hallinnosta.</p>	<p>ei muutosta</p>	
<p>Kunnanhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään seuraavassa valtuuston kokouksessa, ellei tätä ole pidettävä aikataulullisesti epätarkoituksenmukaisena. Tällöin vastaus tulee antaa sitä seuraavassa valtuuston kokouksessa.</p>	<p>Kunnanhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään 2 kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä.</p>	<p>Esimerkiksi marras- ja joulukuun valtuustojen väli vain 3 viikkoa ja talousarviovalmistelu vaatii kaikki voimavarat.</p>
<p>Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.</p>	<p>ei muutosta</p>	

§ 134 Kyselytunti

Nykyinen määräys	Ehdotus	Perustelu
Valtuutetulla on oikeus esittää kunnanhallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään 3 minuutin pituisia kysymyksiä kunnan hallintoa ja taloutta koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen valtuuston kokousta, mikäli valtuuston puheenjohtaja niin päättää. Kyselytunti on julkinen.	ei muutosta	
Valtuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Kunnanhallituksen puheenjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kysymyksiin. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin pääte. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.	ei muutosta	
Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään 6 päivää ennen valtuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.	ei muutosta	